

16 października 2022, godz. 3:00 po południu

Polscy Żołnierze w Armii Amerykańskiej

Dr hab. Danuta Piątkowska, pisarka, Polonijny historyk

Autorka przedstawi wkład Polaków w historię i kulturę amerykańską prezentując książkę pt. *„Polski Akcent w American Expeditionary Forces., Historie prawdziwe, fascynujące i prawie zapomniane”* (Opole 2022). Ten temat badawczy do tej pory nie znalazł dostatecznego zainteresowania polonijnych i krajowych badaczy. Książka nie stanowi kompendium wiedzy o udziale Polaków i Amerykanów polskiego pochodzenia w armii gen. J. Pershinga, ale przybliży ten temat i wyznacza konieczność pogłębionych badań w tym zakresie. Jej wartość tkwi nie tylko w wykorzystaniu wielu dokumentów, ale także licznych fotografii z amerykańskich archiwów, muzeów, fundacji historycznych, bibliotek i polskich arcy-ciekawych archiwów prywatnych po obu stronach oceanu.

Dr hab. Danuta Piątkowska jest autorką ponad 100 publikacji. Habilitację uzyskała w 2005 r. na Uniwersytecie kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Dwukrotna stypendystka nowojorskiej Fundacji Kościuszkowskiej. Od 1991 r. mieszka i pracuje w Stanach Zjednoczonych zajmując się historią amerykańskiej Polonii. Ważniejsze książki Dr Piątkowskiej: *Związek Socjalistów Polskich w Ameryce (1900-1914)*, *Wyspa wiary, Island of Faith, Od Polskiej do Amerykańskiej Cześćochowy, Faith and Reason, Droga bez Powrotu Emigracyjny szlak Tomasa Drewniaka*. Dr Piątkowska jest odznaczona wieloma nagrodami m.in. „Zasłużony Kulturze *Gloria Artis*”, medalem Towarzystwa Przyjaciół Prokocimia im. Erazma i Anny Jerzmanowskich. Jest laureatką konkursu Wybitny Polak w Ameryce w kategorii - Nauka. Dyplom i Statuetkę wręczono jej maju 2022 w Konsulacie RP w Nowym Yorku.

20 listopada 2022, godz. 3:00 po południu
Powrót Obrazów Bractwa Św. Łukasza

Peter J. Obst, tłumacz, działacz Polonijny

W 1939 roku Polska brała udział w Światowej Wystawie w Nowym Jorku. W ramach ekspozycji w pawilonie znalazło się 7 obrazów o tematyce historycznej autorstwa Bractwa św. Łukasza. Ponieważ po zamknięciu wystawy nadal szalała II wojna światowa, obrazy zostały oddane pod opiekę Le Moyne College w Syracuse, NY. Przez ponad 50 lat wisiały one na ścianach biblioteki uczelni. Bezskutecznie podejmowano wiele prób prze-

konania uczelni do zwrotu ich do Polski. Ostatecznie w 2022 roku podpisano umowę na przeniesienie tych dzieł do nowego Muzeum Historii w Warszawie. Prelekcja dyskutuje znaczenie tych obrazów, ich dzieje i historyczną umowę ich zwrotu.

Peter J. Obst, urodzony w Poznaniu, pracował jako inżynier oprogramowania w Stanach Zjednoczonych po uzyskaniu stopnia bakałarza w dziedzinie handlu i inżynierii na Uniwersytecie Drexel w Filadelfii oraz tytułu magistra Studiów Europy Środkowej i Wschodniej na Uniwersytecie LaSalle. Jednak jego zainteresowanie historią polskich emigrantów zaowocowało pracą w Fundacji Poles in America (Polacy w Ameryce), założonej przez Edwarda Pinkowskiego, wybitnego historyka mieszkającego w Filadelfii. Przetłumaczył kilka książek z języka polskiego na angielski. Projektuje i utrzymuje strony internetowe dla kilku polskich organizacji. Obecnie jest prezesem Towarzystwa Dziedzictwa Polskiego w Filadelfii (Polish Heritage Society of Philadelphia). Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi w 2001 roku oraz Orłem Senatu RP w 2009 roku. 5 maja 2022 roku dekretem Prezydenta Andrzeja Dudy minister Piotr Gliński wręczył mu Krzyż Komandorski Orderu Zasługi.

4 grudnia 2022, godz. 3:00 po południu
Niesforne Dzieci Pana Cogito. O nowej literaturze polskiej po przełomie 1989 roku

Jarosław Anders, pisarz, tłumacz, krytyk literacki, dziennikarz, analityk polityczny

Zmiana ustrojowa w Polsce w roku 1989 miała również ogromny wpływ na polską kulturę. Widać to wyraźnie w sporach o miejsce, rolę i kształt literatury, a zwłaszcza poezji, w latach 90tych. Rezultatem tych dyskusji było radykalne odejście młodszego pokolenia pisarzy od „miłoszowsko-herbertowskiej” tradycji poetyckiej refleksji nad “wielkimi” kwestiami moralnymi, kulturowymi, historycznymi i metafizycznymi. Młodzi (wówczas) poeci i prozaicy postulowali „zejście na ziemię” i poszukiwanie inspiracji w codzienności, prywatności i w zachodnich wzorcach kultury postmodernistycznej. Dlaczego doszło do tak radykalnej zmiany optyki? Czy musiało się tak stać? Jaki jest bilans zysków i strat literatury polskiej? Co nowa literatura polska ma do zaofiarowania czytelnikom w kraju i za granicą. Co oznacza literacki Nobel dla reprezentantki nowego piśmiennictwa polskiego, Olgi Tokarczuk?

Jarosław Anders urodził się w roku 1950 w Warszawie. W Stanach Zjednoczonych przebywa od roku 1981. Studiował anglistykę na Uniwersytecie Warszawskim.

pracował między innymi w redakcji miesięcznika *Literatura na Świecie* oraz przekładał literaturę anglojęzyczną. W Stanach prowadził zajęcia z języka polskiego i literatury na Uniwersytecie Columbia i Yale, pracował przez wiele lat w Sekcji Polskiej a później anglojęzycznej (Worldwide English). Publikował recenzje, eseje i artykuły naukowe, między innymi w *The New York Review of Books, The New Republic, The Los Angeles Times Book Review, Polish Review i Liberties*. Od roku 2007 do czasu emerytury w roku 2021 pracował w Departamencie Stanu USA, gdzie zajmował się prawami człowieka i demokracją w Europie Wschodniej. Mieszka w Waszyngtonie.

8 stycznia 2023, godz. 3:00 po południu
Dieta w Zapobieganiu Chorób Przewlekłych i Zachowaniu Zdrowia

Małgorzata Piszcz-Connelly, MD FACP, Internista Już Hipokrates podkreślał ogromną rolę naturalnych metod leczenia, rolę gimnastyki, masażu, hydroterapii, ale najbardziej cenił sobie i polecał leczenie poprzez zdrowe jedzenie. Zdrowa dieta może zawierać różne elementy odżywcze, często inne dla każdego z nas. Współczesna dieta składająca się z produktów wysoce przetworzonych z dużą ilością dodanego cukru wydaje się wielce niezdrowa i odpowiedzialna za choroby cywilizacyjne w tym cukrzyca, choroby nowotworowe, nadciśnienie. Warto porozmawiać na ten pasjonujący temat tak ważny dla każdego z nas.

Dr Małgorzata Piszcz-Connelly urodzona w Bydgoszczy, ukończyła Akademię Medyczną w Gdańsku i jest Board Certified Internal Medicine (3 razy i MOC) i jest członkiem Wilderness Medical Society. Prowadzi swoją przychodnię Millville Medical Center. Jej dodatkowe zainteresowanie to leczenie wspomagające konwencjonalne terapie - dieta i leki ziołowe.

19 lutego 2023, godz. 3.00 po południu
Dokąd Idziesz Polsko?

Grzegorz Worwa, dziennikarz, działacz Polonijny

Organizator i moderator paneli dyskusyjnych *„Dokąd zmierzasz Polonio?”*, do których zapraszał znane w Polonii postaci. Grzegorz Worwa zaproponował powstanie Rady Polonijnej, między organizacjami, która miałaby być ciałem reagującym na występujące problemy, głosem Polonii słyszczanym także w Polsce. Echem propozycji było powstanie Rady Polonijnej przy konsulacie RP w

Nowym Jorku. Temat ciągle aktualny jest przedmiotem uwagi prelegenta.

Grzegorz Worwa w różnych latach pełnił funkcje prezesa fundacji Poland-USA Promotion i prezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej na Long Island. Założyciel teatru dla dzieci i młodzieży „Wędrowniczek” przy ZPR w Krakowie. Współpracuje z wybitnymi artystami scen warszawskich, krakowskich. W Nowym Jorku realizuje swoją pasję śpiewania, z chórem Paderewski Festival Singers, występuje w Carnegie Hall, katedrze św. Patryka i innych miejscach. Redaktor naczelny magazynu społeczno-kulturalnego *Aura*, wydawanego w Nowym Jorku, dziennikarz w Naszym Radiu. Publikacje min. w *Dzienniku Polskim, Nowym Dzienniku, Kurierze Plus, Kwartalniku Kulturalnym*. Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Foreign Press Association.

19 marca 2023, godz. 3 po południu
Jak Rozumieć Malarstwo, Rysunek i Grafikę

Ryszard Druch, artysta grafik i satyryk

W multimedialnej prelekcji Mr Druch omówi podstawowe elementy budowy plastycznego dzieła dwój wymiarowego tzn. malarstwa, rysunku, grafiki i fotografii. Innymi słowy zapozna nas z przysłowiowym "ABC obrazu płaskiego". Malarstwo, rysunek itd. tworzone są przez artystę świadomie i wedle określonych reguł, które z biegiem czasu (epok) ulegają zmianom, co też jest ważnym elementem wiedzy o sztuce. Prelegent będzie korzystał również z materiału ilustracyjnego z jego najnowszej książki autorskiej pt. *"Kontrwizje: Rysunki, ilustracje, komentarze (1991-2022)"*, którą będzie można nabyć po prelekcji.

Ryszard Druch jest absolwentem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu. Zadebiutował jako rysownik w roku 1978; przyjęty do Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury w Warszawie w 1988. Od 1991 na emigracji w USA, mieszka pracuje i tworzy w Trenton, NJ gdzie prowadzi Druch Studio. Twórca i nauczyciel prywatnego ogniska plastycznego „Akademia Sztuk Plastycznych” działającego od roku 2003, organizator Salonów Artystycznych promujących polską kulturę i sztukę. Autor ponad 1500 rysunków satyrycznych i karykatur portretowych oraz ponad 20 wystaw w Polsce. Za osiągnięcia artystyczne i promocję polskiej kultury w USA odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasług RP, a za osiągnięcia edukacyjne Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Autor dwóch książek i kilkudziesięciu artykułów prasowych.

23 kwietnia 2023, godz. 3:00 po południu
Czyn Zbrojny Polonii Amerykańskiej w Latkach 1914-1920

Teofil Lachowicz, historyk, archiwista, dziennikarz

Treścią wykładu będzie ukazanie wkładu wychodźstwa polskiego w Ameryce w odzyskaniu niepodległości przez Polskę w 1918 roku i wywalczeniu jej granic w latach 1919-1920. Symbolem tego było blisko 21 tys. ochotników ze Stanów Zjednoczonych i Kanady do Armii Polskiej we Francji tzw. Błękitnej Armii. Było to fakt bez precedensu w historii USA. Ponadto w czasie I wojny światowej zebrano na sprawy polskie ponad 16 milionów \$. Był to nadzwyczajny przejaw patriotyzmu, poświęcenia i ofiarności naszych rodaków w Ameryce, niestety nigdy niedoceniony. Wykład urozmaicony będzie prezentacją ponad stu unikatowych fotografii ze zbiorów Archiwum Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce.

Dr Teofil Lachowicz – absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze. W latach 1977-1990 nauczyciel historii. Od 1990 roku mieszka w Stanach Zjednoczonych. Wolontariusz Instytutu Piłsudskiego w Nowym Jorku oraz nauczyciel w Szkole Polskiej im. Jana Pawła II w Maspeth, NY. Od 1998 roku jest archiwistą w Stowarzyszeniu Weteranów Armii Polskiej w Ameryce oraz redaktorem miesięcznika *Weteran*. W 2001 roku na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. Autor opracowań: *Weterani Polscy w Ameryce do 1939 roku, 100 lat w Służbie Polonii. Szkic do Dziejów Polskiego Domu Narodowego na Greenpoint, Dla Ojczyzny Ratowania. Szkice z Dziejów Wychodźstwa Polskiego w Ameryce*, *Polish Freedom Fighters on American Soil, Echa z Nieludzkiej Ziemi* oraz ponad dwustu artykułów ogłoszonych na łamach prasy polonijnej w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Wielkiej Brytanii i Polsce.

ZARZĄD UNIwersYTETU

Dr Małgorzata Zaleska - Prezydent

Dr Jan Zaleski - Skarbnik

Dr Aleksandra Ziolkowska-Boehm - Dyrektor

Mr Hubert Kojer - Dyrektor

Mrs Mariola Marcinkiewicz - Dyrektor

Mr Edward Masternak - Sekretarz

Doradcy:

Dr Józef Rzeźnik - honorowy prezes PULu

Dr Janusz Romański - honorowy prezes PULu

Dr Małgorzata Romańska - honorowy członek PULu

POLSKI UNIwersYTET LUDOWY

Kontynuuje 100 letnią tradycję bezpłatnych prelekcji poświęconych ważnym zagadnieniom polskiej kultury i nauki. Działalność naszej placówki jest uzależniona od dobrowolnego wsparcia naszych słuchaczy i sympatyków oddanych pielegnowaniu języka polskiego i tradycji narodowych. Prosimy o pomoc w propagowaniu odczytów, aby informacje o nich docierały do zainteresowanych, szczególnie do młodzieży, która będzie prowadzić naszą działalność w przyszłości.

LISTA SPONSORÓW DOŻYWOTNICH

\$700-\$1000

Irene Strum, CA Dr Małgorzata Piszcz -Connelly, NJ
Karolina Bogucka, NJ Marianna Bogucka, NJ

\$400-\$600

Virginia Bogucka, NJ Kulpińska-Bogucka, PA
Dr Piotr Bogucki, PA Dr Casimir Czarnecki, PA
Drs Małgorzata i Jan Zaleski, PA
Dr Theresa Korneluk-Reilly Dr Inz. Józef Rzeźnik, PA
Francis Chwaliński, PA Małgorzata Dzieża, PA
Polish Beneficial Assoc., PA Ks. Reynold Czarnota, PA
Dr Jerzy Danielewski, PA, W. Kosc. Kołakowski PA
Drs Janusz i Małgorzata Romański, PA
Dr Miron Wolnicki, PA

\$250-\$400

Danuta Wyszynska, NJ Elizabeth i John Sozanski, PA
Bolesław Idasiak, PA Andrzej Jacyna, PA
Jadwiga Jasińska, PA Dr Zapadko-Mirski, DC
Hubert Jasiński, PA Dr R. Kondratowski, PA
Dr Maria Werner-Wąsik, PA Krzysztof Kulpiński, AZ
Lorraine Kulpińska, AZ Waldemar Lipinski, NY
Jadwiga, Andrzej Sitarz, PA Elżbieta Baumgartner, NJ
Jadwiga Obudziński, PA Katarzyna i Marek Kucharski, PA
Ela Bochenek, Esq i Dr Wiesław Bochenek, PA
Drs Bogdan i Bożena Matuszewski, PA

\$200

Bonifacy Obst, PA Marian Doda, NJ SWAP Pl.51
Teodozja Kurek, PA John W. Rymsza, PA
Bolesław Laszewski, NY Helena Rzepczyńska, PA
Piotr Szczepański, DC Susan i Mark Hofkin, PA
Drs Ronald i Maria Smolka-Day, PA Tadeusz Zagórski, PA
Dr Szarejko-Krepec, MD Maria Ludwika Zych, PA
Edward Pińkowski, PA Helena i Henry Turel, NY
Dr Ewa Matczak, PA Dr inż. Bronisław Idasiak, NJ
Jadwiga Jasiński, PA John Moscow, PA
Dr Maria Słomiana, PA Janina Wasilewska, PA
Dr Wojciech Misiótek, PA Stanisław Rymaszewski,
Christina Eljasz, PA
Polish Army Veterans PAVA55/99, NJ

Członkowie Uniwersytetu Ludowego, którzy dokonają jednorazowej wpłaty w wysokości \$200 są uznani na liście dożywotnych sponsorów uniwersytetu.

LISTA SPONSORÓW WSPIERAJĄCYCH W OKRESIE 2021 – 2022

\$1000

Irene Strum, CA

\$200-\$350

Dr Maria Werner-Wąsik, PA Dr Józef Rzeźnik, PA,
Susan i Mark Hofkin, PA Dr Jerzy Danielewski, PA
Drs Bogdan i Bożena Matuszewski, PA
Waldemar Lipinski, NY
Drs Ronald i Maria Smolka-Day, PA
Polish Army Veterans PAVA55/99, NJ
Ela Bochenek, Esq i Dr Wiesław Bochenek, PA

\$100-\$200

Zbigniew i Dorota Sopyło, PA Edward Masternak, PA
Janusz, Jacek i Mary Brach, PA Dr. Bożena Korczak
Janina i Paweł Krasucki, P Marian Kornilowicz, Esq, PA
Marcia i Dr Miron Wolnicki, PA Czesław Szczotka, PA
Włoddek i Wanda Mandecki, NJ Richard Checinski
Mariola Marcinkiewicz, PA Jola i Jurek Sowinski, PA
Stanisław i Barbara Kepka, NJ Joan i Joseph Batory, PA
Dr Aleksandra Ziolkowska-Boehm, DE
Hanna i Mirosław Wewiora, PA
Drs Anna i Henryk Sterniczuk, Canada

\$25-\$100

Michael A. Bralczyk, PA Marie Hejnosz, PA
Wojciech i Halina Gontar, PA Jacek M Soltys, MD
Dr Anna Dobrowolska, DE Teresa Romanowski, PA
Maria i Mark Koleda, PA Maria Prusik, PA
Mariola i Hubert Kojer, PA Danuta Rodrigue, PA
Walter Piesiecki, PA Sylwia Czajkowska, PA
Jean Joka, PA Drs Janusz i Małgorzata Romański, PA
Janusz Glowacki, PA Dr Wiesława Maniara, FL
Piotr Kumelowski, NY Olimpia i Czesław Gajownik, PA
Richard Poremski, MD Mariusz i Elżbieta Kielbowicz, PA
Ewa i Stefan Jasz, PA Ryszard & Bogumiła Ulrych, PA
Drs Barbara i Wojciech Ardelt, NY Ryszard Druch, NJ
Zbyszek i Maria Redziak, PA Jolanta i Janusz Walczak, PA
Tadeusz Guzik i Jacek Rutkowski SWAP12, PA

Nasi wykładowcy, którzy dotowali honoraria do PULu: W. Burzynski, Dr Inż J. Rzeźnik, Dr A. Ziolkowska-Boehm, Dr J. Zaleski, S. Czajkowska, M. Hejnosz i N. Dziatczyk.

NASI SPONSORZY

Polish American Congress - Eastern District PA, Associated Polish Home, Radio „Polonia Today”, Polish & Slavic Federal Credit Union, The Kościuszko Foundation Philadelphia Chapter, Polish Heritage Society of Philadelphia, Stowarzyszenie Polskich Inżynierów „Polonia Technica”, Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej Pl 12, Baltic Bakery, Polka Deli, Super Delicatessen

POLSKI UNIwersYTET LUDOWY

Założony w 1918 roku w Domu Polskim
**Dożywotni Członek Polish American
Historical Association**

PROGRAM WYKŁADÓW 2022-2023

9150 Academy Road, Philadelphia, PA 19114

Tel: 610-613-9652

Email: margaret.m.zaleska@gmail.com

www.

<http://polishhome.com/main/organizations/pul/>